

SPIS TREŚCI

ANTYK (STAROŻYTNOŚĆ) OGÓLNE INFORMACJE O EPOCE

Nazwa	11
Chronologia	11
Kultura grecka – początek kultury europejskiej	11
Kultura rzymska	12
Sztuka starożytna	12
Filozofia starożytna	14

BIBLIA – STARY TESTAMENT

Informacje ogólne	17
<i>Księga Rodzaju</i>	20
<i>Stworzenie świata</i>	20
<i>Księga Hioba</i>	21
Czas i miejsce powstania, autor	21
Dzieje Hioba	22
Problematyka utworu	23
Streszczenie	24
<i>Księga Kohelela</i>	25
Etyczna wymowa Księgi Kohelela	25
Interpretacja	25

BIBLIA – NOWY TESTAMENT

Dydaktyczny charakter przypowieści biblijnych	26
Analiza i interpretacja przypowieści	27
<i>O siewcy</i>	27
<i>O synu marnotrawnym</i>	27
<i>O miłosiernym Samarytaninie</i>	28
<i>Hymn o miłości</i>	28
<i>Pierwszy List św. Jana Apostoła</i>	29
<i>Bóg jest miłością</i>	29
Interpretacja i analiza	29
<i>Osiem błogosławieństw</i>	30
<i>Apokalipsa św. Jana</i>	31
Motyw totalnej katastrofy	31
Biblizmy	31

MITOLOGIA

Informacje ogólne	34
Mitologiczne opowieści o powstaniu świata i człowieka	36
Opowieści o bohaterach	40
Wyrazy, pojęcia, związki frazeologiczne o mitologicznym pochodzeniu	42

Streszczenia	44
--------------------	----

EPIKA I DRAMAT

Homer – elementy biografii	54
<i>Iliada</i>	54
Elementy świata przedstawionego	55
<i>Iliada</i> jako epos	56
Fragment Pieśni VI pt. <i>Pożegnanie Hektora z Andromachą</i>	57
Fragment Pieśni XXIV pt. <i>Pojedynek</i>	58
Sofokles – biografia	61
<i>Król Edyp</i>	62
Elementy świata przedstawionego	62
Tragizm Edypa	64
<i>Król Edyp</i> jako tragedia antyczna	66
Plan wydarzeń	66
Streszczenie	66
Platon – biografia	68
<i>Obrona Sokratesa</i>	68
Streszczenie, problematyka	68

LIRYKA STAROŻYTNA

Liryka grecka	70
Tyrtajos	70
<i>Wezwanie do walki...</i>	70
Safona	72
<i>Do Afrodyty</i>	72
Anakreont	73
<i>Przynieś nam tu czarę, chłopcze...</i>	73
Liryka rzymska	74
Horacy – biografia	74
<i>Do Leukonoe</i>	75
<i>Aequam memento</i>	76
<i>Quid dedicatum poscit Apollinem</i>	77
<i>Exegi monumentum aere perennius</i>	78

ŚREDNIOWIECZE

OGÓLNE INFORMACJE O EPOCE

Nazwa	81
Chronologia, periodyzacja	81
Ideologia średniowiecza	82
Wzorce osobowe w literaturze średniowiecza	83
W kręgu średniowiecznej filozofii	83
W kręgu średniowiecznej literatury	86
Sztuka średniowieczna	88

EUROPEJSKA LITERATURA ŚREDNIOWIECZNA

<i>Pieśń o Rolandzie</i>	90
Tło historyczne, autor i data powstania	90
Elementy świata przedstawionego	91
Dobry rycerz – średniowieczny wzorzec osobowy na przykładzie hrabiego Rolanda	91
Plan wydarzeń	93
Streszczenie	93
<i>Kwiatki świętego Franciszka</i>	94
Geneza	94
Elementy świata przedstawionego	94
Święty Franciszek – sylwetka	94
Filozofia świętego Franciszka	96
Pojęcie eudajmonizmu franciszkańskiego	97
Streszczenie (fragmenty)	98
Św. Augustyn – biografia	100
<i>Wyznania</i> – fragment	100
Okoliczności powstania, tytuł	100
Streszczenie, problematyka	100
Dante Alighieri – biografia	101
<i>Boska komedia</i>	103
Geneza utworu	103
Elementy świata przedstawionego	103
Plan wydarzeń	106
Streszczenie	106

POLSKA LITERATURA ŚREDNIOWIECZNA

Najstarsze zachowane zabytki piśmiennictwa polskiego z wieków od IX do XV	108
<i>Bogurodzica</i>	110
Interpretacja	110
<i>Żale Matki Boskiej pod krzyżem</i>	112
Interpretacja i analiza	112
<i>Satyra na leniwych chłopów</i>	112
Interpretacja i analiza	112
<i>O zachowaniu się przy stole</i>	113
Interpretacja i analiza	113
<i>Legenda o świętym Aleksym</i>	115
Elementy świata przedstawionego	115
Charakterystyka bohatera	115
<i>Rozmowa mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	117
Elementy świata przedstawionego	117
<i>Motyw danse macabre</i>	118

Plan wydarzeń	119
Streszczenie	119
Gall Anonim – biografia	120
<i>Kronika</i>	120
Geneza dzieła	120
Portrety trzech Bolesławów w <i>Kronice</i> Galla Anonima	121
Plan wydarzeń	122
Streszczenie	123

RENESANS (ODRODZENIE)

OGÓLNE INFORMACJE O EPOCE

Nazwa	125
Ramy czasowe	125
Cechy światopoglądu renesansowego, terminologia	125
Filozofia	127
Cechy sztuki renesansowej	128
Wybitni twórcy i ich dzieła	129
Podłoże polityczno-społeczne renesansu w Polsce	130
Osiągnięcia odrodzenia polskiego	130

ŚWIATOWA LITERATURA RENESANSU

Francesco Petrarca – biografia	131
<i>Sonet do Laury</i>	131
Sonet 132 „ <i>Jeśli to nie miłość...</i> ”	132
Sonet 134 „ <i>Nie znajduję pokoju...</i> ”	134
Giovanni Boccaccio – biografia	135
<i>Dekameron</i>	136
Cechy noweli jako gatunku literackiego	136
<i>Sokół</i>	137
Elementy świata przedstawionego	137
<i>Sokół</i> – cechy klasycznie skomponowanej noweli	137
Plan wydarzeń	139
Streszczenie	139
William Szekspir – biografia	140
<i>Makbet</i>	142
Elementy świata przedstawionego	142
Charakterystyka głównych bohaterów	143
Problematyka dramatu	146
Plan wydarzeń	147
Streszczenie	148

POLSKA LITERATURA RENESANSU

Mikołaj Rej – biografia	150
<i>Żywot człowieka pościwego</i>	151
Elementy świata przedstawionego	151

Treść i interpretacja fragmentów utworu	152
<i>Prawe ślactwo jakie ma być</i> (Księga II, Kapitulum IV, 2)	152
<i>Rok na cztery części rozdzielon</i> (Księga II, Kapitulum XVI, 2)	153
Jan Kochanowski – biografia	153
Fraszki	154
<i>Do Mikołaja Firleja</i>	155
<i>O kapelanie</i>	156
<i>O kaznodziei</i>	156
<i>Na nabożną</i>	157
<i>O żywocie ludzkim</i>	157
<i>Do snu</i>	159
<i>Do fraszek</i>	160
Pieśni	161
<i>Pieśń IX</i>	162
<i>Pieśń XXIII</i>	164
<i>Pieśń XXIV</i>	165
<i>„Niezwyczajnym i nie leda piórem opatrzoney”</i>	165
<i>Pieśń świętojańska o Sobótce</i>	166
<i>Pieśń V (O spustoszeniu Podola przez Tatarów)</i>	168
<i>Pieśń XIV (Wy, którzy pospolitą rzeczą władacie)</i>	171
<i>Pieśń XIX (O dobrej sławie)</i>	172
Treny	174
<i>Tren IX</i>	174
<i>Tren X</i>	176
<i>Tren XI</i>	177
<i>Tren XIX – albo Sen</i>	178
Mikołaj Sęp-Szarzyński – biografia	180
<i>Rytm i Wiersze polskie</i>	181
<i>Sonet I „O krótkości i niepewności...”</i>	181
<i>Sonet II „Na one słowa Jopowe...”</i>	183
<i>Sonet IV „O wojnie naszej, którą wiedzimy</i> <i>z szatanem, światem i ciałem”</i>	184
<i>Sonet V „O nietrwalej miłości rzeczy świata tego”</i>	187
Andrzej Frycz Modrzewski – biografia	189
<i>O poprawie Rzeczypospolitej</i>	190
Piotr Skarga – biografia	192
<i>Kazania sejmowe</i>	193
<i>Kazanie wtóre. O miłości ku ojczyźnie...</i>	193

BAROK

OGÓLNE INFORMACJE O EPOCE – EUROPA

Nazwa	195
Chronologia	195

Podstawowe pojęcia	196
Filozofia	197
Sztuka	199

OGÓLNE INFORMACJE O EPOCE – POLSKA

Chronologia	200
Tło polityczne i społeczne	201
Wzory kultury	202
Pojęcie sarmatyzmu	202

ŚWIATOWA LITERATURA BAROKU

Molier – biografia	203
Pojęcie komedii i komizmu	204
<i>Świętoszek</i>	205
Elementy świata przedstawionego	205
Charakterystyka bohaterów	206
Rodzaj komedii	212
Dramat rodzinny w <i>Świętoszku</i>	212
Plan wydarzeń	213
Streszczenie	214

POLSKA LITERATURA BAROKU

Środki artystyczne typowe dla poezji barokowej	216
Jan Andrzej Morsztyn – biografia	217
<i>Cuda miłości</i>	218
<i>Do tejsze</i>	219
<i>Do trupa</i>	219
<i>Niestatek I</i>	222
Daniel Naborowski – biografia	223
<i>Marność</i>	224
<i>Krótkość żywota</i>	225
<i>Do Anny</i>	226
Wacław Potocki – biografia	227
<i>Kto mocniejszy, ten lepszy</i> (fragment)	228
<i>Pospolite ruszenie</i>	229
<i>Zbytki polskie</i>	230
<i>Transakcja wojny chocimskiej</i>	232
Analiza treści fragmentów dzieła	232
Analiza budowy	233
Jan Chryzostom Pasek – biografia	236
<i>Pamiętniki</i>	236
Elementy świata przedstawionego	237
Charakterystyka bohatera	238
Plan wydarzeń (fragmenty)	238
Streszczenie (fragmenty)	238

OŚWIECENIE

OGÓLNE INFORMACJE O EPOCE

Nazwa	240
Chronologia	240
Tło polityczne i społeczne	241
Filozofia	241
Doktryny filozoficzne oświecenia	243
Sylwetki filozofów	244
Sztuka oświecenia	245
Wybitne dzieła i ich twórcy	247
Oświecenie w Polsce	247

ŚWIATOWA LITERATURA OŚWIECENIA

Jan Jakub Rousseau – biografia	250
<i>Julia, czyli Nowa Heloiza</i>	250
Elementy świata przedstawionego	251
Nowatorstwo powieści J. J. Rousseau na tle literatury XVIII w.	251
Zarys treści	254
Wolter – biografia	255
<i>Kandyd, czyli optymizm</i>	255
Elementy świata przedstawionego	256
Wymowa filozoficzna powieści	257
Wolterianizm	257
Zarys treści	257

POLSKA LITERATURA OŚWIECENIA

Ignacy Krasicki – biografia	258
Dydaktyzm i kunszt słowa w bajkach	259
<i>Wstęp do bajek</i>	260
<i>Hipokryt</i>	261
<i>Lew i zwierzęta</i>	262
<i>Lew pokorny</i>	263
<i>Wół minister</i>	263
Podsumowanie	264
Satyra	264
<i>Do króla</i>	264
<i>Świat zepsuty</i>	266
<i>Pijaństwo</i>	268
Podsumowanie – cechy satyr I. Krasickiego	270
<i>Hymn do miłości ojczyzny (Święta miłości...)</i>	270
Adam Naruszewicz – biografia	272
<i>Balon</i>	272
Józef Wybicki – biografia	273
<i>Pieśń Legionów Polskich we Włoszech</i>	274

Sentymentalizm	276
Franciszek Karpiński – biografia	276
<i>Bóg się rodzi...</i>	277
<i>Do Justyny. Tęskność na wiosnę</i>	279
<i>Laura i Filon</i>	281
<i>Żale Sarmaty nad grobem Zygmunta Augusta</i>	282
Publicystyka Sejmu Wielkiego	284
Publicystyka jako gatunek literatury	284
Publicystyka w okresie oświecenia	284
Stanisław Staszic – biografia	285
<i>Przestrogi dla Polski</i>	285
Słowniczek terminów literackich	287